

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

Historiae Ecclesiasticae Pars Secvnda, Qva Continentvr Socratis Scolastici
Constantinopolitani lib. 7. Theodoriti Cyrensis episcopi lib. 5

Christopherson, John

[Köln], 1569

De Theodosii iunioris virtutibus. Cap. XXII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12704

S O C R A T . H I S T O R .

nitate possideat, consentaneum est hisce rebus milites captiuos & è custodia liberare, & fame prope enectos reficere sustentareq;. Vbi hæc aliaque id genus oratione percurserat, monumenta ecclesiæ conflanda curauit, vendidit, pretiaque partim militibus pro captiuis redimendis dedit, partim ad eorum famem subleuandam impendit. Postremò viatico illis suppeditato, ad suum ipsorum regem remisit. Hæc res ab eximio illo viro Acacio gesta regi Persarum maximam fecit mirationē, quod Romani his rebus vtrisq; & bello & beneficijs hostes vincere laborabant. Fertur præterea tum regem Persarum magno desyderio Acacij vidēdi flagrasse, quo hominis aspectu frueretur, tum Theodosium Imperatorem Acacio præcepisse, ut regis desyderio satisferet. Cùm igitur tam præclara victoria diuinitus esset donata multi scriptores admodum eloquentes, laudes Imperatoris quo eius nomen illustrarent, scriptis mandarunt, & in vulgus easdem ediderunt. Quinetiam ipsa Imperatrix, mulier diserta, filia Leontij Sophistæ Atheniensis, à patre erudita, & in omni literarum genere probe instituta, poema de eodem argomento Heroico carmine conscripsit. Hanc cum Imperator vxoré duceret, Atticus episcopus, qui eam Christianam efficiebat, inter baptizandum pro Athenaide Eudociam nominavit.

De Theodosii iunioris virtutibus. CAP. XXII.

QUAM multi scriptores, vti dixi, Imperatoris laudes orationibus prædicarunt, quorum alij eo pacto in eius notitiam venire studebant, alij cupiebant suam in dicendo facultatem inde vulgo perspectam & cognitam, atque adeo doctrinam quam multis vigilijs consecuti fuerant, in obscuro latere nolebant, ego tamen, qui neque Imperatori notus esse labore, neque doctrinæ meæ specimen vulgo dare cupio, virtutes Imperatoris, omnibus orationis ornamenti detraictis, verè commemorare in animū induxi. Nam eas silentio præterire, cum tam eximia, tamque fructuosa ad vitam recte degendam exempla contineant, non parum, mea quidem sententia, posteritati incommodaret. Primum tametsi in ipsa regia natus educatusque erat, nihil tamen ex illa educatione omnino contraxit mollitiæ tarditiae, tifue,

tisue, sed adeo solers & prudens fuit, ut illis, qui cum eo sermones conferebant, multarum rerum experientiam consecutus videretur. Deinde tanta corporis & animi tolerantia fuit, ut tum algorem aestumque forti & virili animo sustineret, tum crebro ieunaret, & maximè diebus Mercurij & Veneris, quas Græci τετράδας καὶ παρασκευὰς ἡμέρας vocant. Atque hoc ab eo factitatum fuit, dum Christianam viuendi rationem cumulatissime explere contenderet. Eius regia non dissimilis fuit monasterio. Nam primo diluculo ille ipse cum sororibus suis hymnos alternatim decantatos recitauit. Quinetiam sacras literas memoriter pronuntiauit. Nam cum episcopis, perinde ac si sacerdos iam olim designatus fuisset, de eisdem differuit. Libros etiam, tum qui sacra Dei eloquia complectebantur, tum qui ab eorundem interpretibus conscripti erāt, multo diligentius quam Ptolomæus Philadelphus olim in vnum colligendos curauit. Porro autem patientia & mäfuetudine omnes longè superauit. Nam Imperator Julianus, quamquam studium philosophiae profitebatur, tamen odium quod contra eos qui Antiochiæ eius nomen perstrinxerant minimè compressit: sed Theodoro uno ex illorum numero grauissima tormenta imposuit. At Theodosius subtilitate rationationum Aristotelicarum penitus derelicta, philosophiæ studium rectis vitæ officiis sedulo excoluit. Iram cohibere didicit, dolorem toleranter ferre, neminem qui illum iniuria affecerat vlcisci: imo verò nemo unquam illum ira incensum aspexit. Itemque cuidam ex necessariis aliquando sciscitanti, cur neminem qui illi intulisset iniuriam morte aliquando multaslet, sic respondit: Utinam potius mihi potestas esset eos qui mortui sunt ad vitam denuo reuocandi. Alteri etiam de eadem re interroganti, dixit: non magna res est, neque ardua, ut qui homo sit mortem oppetat, sed eum qui semel obierit, nemo omnino licet se de eius morte maximè pœnitentia, nisi solus Deus, posset ad vitam reuocare. Adeo firme istud ipsum ab eo obseruatum fuit, ut si quisquam crimen, quod esset capititis supplicio multandum aliquando commisisset, ne ad portas vique ciuitatis versus locum, ubi mortis subiret supplicium, abduci passus est, quin misericordia commotus illum reuocaret.

S O C R A T . H I S T O R .

carit. Accedit eo, quod cum Constatinopoli in Amphitheatro pugnas cum bestijs quodam tempore pro spectaculo ederet, populusque sublato clamore postularet, ut aliquis ex eorum numero, quorum insigniter eminebat audacia, cum fera bestia decertaret: respondit, an non explorate cognitum habetis, nos ita assuefactos esse, ut nulla crudelias spectacula contemplari possimus. Quae cum populus ex eius ore audiisset, de reliquo a crudelibus spectaculis abstinere didicit. Qui netiam adeo pius fuit, ut omnes Dei sacerdotes honorifice coleret, eosque potissimum quos intellexerat, pietate in primis excellere. Fertur præterea saccum, quo episcopus Chebrorum, qui Constatinopoli mortem obiit, induitus erat, quæsiuisse, eumque quantumis sordidatum induisse, persuasum nimirum se aliquid ex mortui sanctimonia inde percepturum. Quodam anni tempore procelloso admodum & turbido, consueta statutaque spectacula, populo ea flagitante in circo edidit. Vbi autem Circus hominibus refertus fuit, tempestas cœpit esse vehementior. Ac cum magna vis niuis præceps delaberetur, tum Imperator perspicue declarauit, quo animo exga Deum affectus esset: sic enim populum per præcones compellauit: quin multo satius est, ut neglecto spectaculo omnes uno ore Deum praecemur, vt ab imminentे procella conseruemur incolumes. Vix hæc verba protulerat, cū omnes in Circo uno animorum consensu, summaque cum alacritate Deo præces fundere cœperunt: totaq; Ciuitas quasi vna ecclesia fuit. Tum Imperator in media hominum frequentia, priuati hominis habitu incedens, hymnos recitare exorditur: nec spes certè illum frustrata est. Nam aer serenus factus est: & annone charitas, Dei benignitate in omnium rerum affluentiam commutata. Si quando bellum concitabatur, Davidis exemplum imitatus, ad Deum confugit, pro certo persuasus eum bellorum administratorem esse: precumque subsidio adiutus ea prospere, & fœliciter gessit.

De Ioanne qui mortuo Imperatore Onorio, tyrannidem Romæ exercuit, & quo pacto Deus præcibus Theodosii inclinatus, illum in exercitus Romani manus tradiderit. CAP. XXII.

Hoc